

Strom sa pozná po ovocí

Podobenstvo o strome a ovocí

Pán Ježiš často vyučoval veľké pravdy pomocou podobenstiev. Jedným z nich je aj podobenstvo o strome a jeho ovocí. Toto podobenstvo je veľmi prosté a jednoduché, ale vypovedá veľmi dôležitú pravdu.

Dobry strom rodí dobré ovocie, zly strom rodí zlé ovocie (Matúš 7:17).

„Tak teda každý dobrý strom rodí dobré ovocie, a zlý strom rodí zlé ovocie.“

Toto platí nielen vo všeobecnosti, ale dokonca bezvýhradne:

Dobry strom nemôže rodiť zlé ovocie ani zly strom rodiť dobré ovocie (Matúš 7:18).

„Dobry strom nemôže rodiť zlé ovocie ani zly strom rodiť dobré ovocie.“

Vzťah medzi stromom a ovocím je teda jedno-jednoznačný.

Vďaka tomu je možné rozpoznať identitu stromu, či je dobrý alebo zly – podľa jeho ovocia:

Lebo strom sa pozná po ovocí (Matúš 12:33, Lukáš 6:44)

„lebo každý strom sa pozná po vlastnom ovocí.

Lebo ved' z tŕnia neoberajú figy, ani z hložia neoberajú hrozna.“ (Lukáš 6:44)

Kvôli jednoznačnému vzťahu medzi stromom a ovocím platí, že

ak chceme zmeniť ovocie stromu (napríklad zo zlého na dobré),

tak musíme nevyhnutne zmeniť identitu stromu (zo zlého na dobrý),

pretože zly strom nemôže doniesť dobré ovocie, ani dobrý strom nerodí zlé ovocie (Matúš 12:33):

„Ale urobte strom dobrým, a urobíte i jeho ovocie dobrým; alebo urobte strom zlým,

a urobíte i jeho ovocie zlým. Lebo strom sa pozná po ovocí.“ (Matúš 12:33)

Pán Ježiš zaiste nevyučoval toto podobenstvo preto, aby svojich poslucháčov naučil múdrosti ako záhradkárčiť či pestovať ovocie v sadoch. Podobenstvami zjavoval duchovné pravdy. Aj toto podobenstvo je vyučujúce a hovorí **o znovuzrození a o novom živote**.

Identita človeka a ovocie jeho života

Novozmluvné apoštolské učenie nám vykladá, že ľudia môžu byť len **dvojaké identity**. Neexistuje neutrálna pôda, sú tu len dva protipóly **Identita**:

starý človek (Efezským 4:22, Kolosenským 3:9)

- je mŕtvy vo svojich hriechoch a prestúpeniach a neobrezanosti (Efez 2:1, Kolos 2:13),
- je v Adamovi, má adamovskú prirodzenosť (Rímskym 5:12–21, 1 Korinským 15:45–58)
- je sluhom/otrokom hriechu a smrti (Rímskym 6:17+20)
- je v tele, je sluhom nepravosti, je nepriateľ Boží (Rímskym 8)
- je dieťa diabla (Ján 8:44)

ovocie starého človeka

- (je mŕtvy vo svojich hriechoch a prestúpeniach) – chodí v hriechoch podľa veku tohto sveta, podľa kniežata mocností povetria, podľa ducha, ktorý pôsobí v synoch neposlušnosti, obcuje v žiadostiach svojho tela robiac to, čo sa zachcieva telu a mysli, svojou prirodzenosťou je dieťaťom hnevu (Efezským 2:1–3)
- (má adamovskú prirodzenosť) – porušený hriechom, preto hreší, panuje nad ním smrť, neoslavuje Boha, nevďačný, zmárnivelá myseľ, zatemnené srdce, prevrátená myseľ, modloslužba, náruživosť, bezbožnosť (Rímskym 1:18–32)
- (je sluhom/otrokom hriechu) – hreší a nemôže nehrešiť, žije bezbožne, koná nepravosť (R 6)
- (je v tele) – chodí podľa tela (Rímskym 8), robí skutky tela (Galatským 5:19–21)
„A zjavné sú skutky tela, ktoré sú: cudzoložstvo, smilstvo, nečistota a nestudatosť, modloslužba, čarodejstvo, nepriateľstvá, zvady, žiarlenia, hnevy, dráždenia, rôznice, sekty, závisť, vraždy, opilstvá, hodovania a tomu podobné“
- (je dieťa diabla) – koná skutky a žiadosti diabla (Ján 8:41+44), chodí podľa kniežata mocností povetria (Ef 2:1–3), správa sa ako syn neposlušnosti

nový človek (Efezským 2:15), **nové stvorenie** (2 Korintským 5:17)

- Je vzkriesený do života, je živý Bohu, má nové srdce, obriezku srdca (Ef 2:5, Kol 2:13, R 6:11,)
- Je v Kristovi, má novú prirodzenosť, je nové stvorenie, pri vykúpení tela bude oslávený (zemský/nebeský človek) (Rímskym 5:12–21, 1 Korintským 15:45–58)
- je slobodný od hriechu a smrti (Rímskym 6)
- je v Duchu, je sluhom spravodlivosti, je sluha Boží, je priateľ Boží (Rímskym 8)
- je dieťa Božie, dieťa Abrahámове

ovocie nového človeka

- (Je vzkriesený do života, má nové srdce, obriezku srdca) – chodí v novote života (Rím 6:4)
- (Je v Kristovi, má novú prirodzenosť) – chodí vo svetle (Kol 1:12, 1J 1:7)
- (je slobodný od hriechu, je sluhom/otrokom Krista) – neslúži hriechu (R 6:6) nehreší (1J 3:6, 1J 5:18), slúži spravodlivosti (R 6:18), slúži Kristovi
- (nie je v tele ale je v Duchu) – nechodí podľa tela ale chodí podľa Ducha, Duchom mŕtvi skutky tela (Rímskym 8), prináša ovocie Ducha (Galatským 5:22)
„*ovocím Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, dobrotá, dobrotivosť, vernosť, krotkosť a zdržanlivosť*“
- (je dieťa Božie, dieťa Abrahámове) – koná skutky Abrahámове: miluje Krista, nasleduje Krista verí v Krista, vo viere je Kristovi poslušný (Ján 8:39–43, Ján 3:36), kráča po úzkej ceste, žije život učeníka.

Zmena identity – znovuzrodenie

Aby sa **starý človek mohol stať novým stvorením** (novým človekom), musí sa **znova narodiť**
„*Nediv sa, že som ti povedal: Musíte sa narodiť znova*“ (Ján 3:7)

Aby sa **človek mohol znova narodiť**, musí sa **narodiť z Ducha**

„*Vietor, kam chce, tam veje, a čuješ jeho zvuk, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide; tak je to s každým, kto sa narodil z Ducha*“ (Ján 3:8)

Aby sa **človek narodil z Ducha**, musí byť **Bohom splodený**

„*ktorí nie z krvi ani z vôle tela ani z vôle muža, ale z Boha sú splodení.*“ (Ján 1:13).

„*Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je Duch.*“ (Ján 3:6)

Splodenie z Ducha a znovuzrodenie u človeka nastáva skrze osobnú živú spasiteľnú vieru v Božie slovo evanjelia o spásu na základe Kristovho vykupiteľského diela

„*Ale všetkým, ktorí ho prijali, dal právo a moc stať sa deťmi Božími, tým, ktorí veria v jeho meno; ktorí nie z krvi ani z vôle tela ani z vôle muža, ale z Boha sú splodení*“ (Ján 1:12–13)

„*znova splodení súc nie z porušiteľného semena, ale z neporušiteľného živým slovom Boha a zostávajúcim na veky*“ (1 Peter 1:23)

Znovuzrodený je len ten, **kto prijal/dostal** od Boha Kristovho **Ducha** (Božieho Ducha, Svätého Ducha)

„*ale vy nie ste v tele, ale v duchu, akže Duch Boží prebýva vo vás. Ale ak niekto nemá Ducha Kristovho, ten nie je jeho*“ (Rímskym 8:9)

Dostanie Ducha je podmienené **osobnou spasiteľnou vierou**

„*... či zo skutkov zákona ste dostali Ducha či z počutia viery?*“ (Galatským 3:2)

„*Nuž teda ten, ktorý vám dáva Ducha a činí medzi vami divy, či to činí zo skutkov zákona a či z počutia viery?*“ (Galatským 3:5)

Strom a ovocie – nové stvorenie a nový život

Tu vstupuje do platnosti učenie Pána Ježiša v podobenstve o strome a ovocí: ovocie života človeka musí byť v súlade (kompatibilné) s identitou človeka. Nové stvorenie, Božie dieťa, nemôže žiť tak, ako žije starý človek. A naopak, starý človek nedokáže žiť tak, aby sa Bohu zapáčil, aby Boh prijal ovocie jeho života. Starý človek nedokáže konať dobré skutky, ktoré by ho v Božích očiach urobili dobrým. Toto je vylúčené tým, čo Pán Ježiš učí v podobenstve o strome a ovocí. Aby sa ovocie života človeka mohlo zmeniť na dobré, musí sa „zmeniť strom“ zo zlého na dobrý, človek musí prejsť znovuzrodením.

A platí to aj opačne. Človek, ktorý nenesie dobrého ovocia (ovocie Ducha, poslušnosť viery), nemá dôvod domnievať sa, že je novým stvorením, že je v Kristovi, že má odpustené hriechy, že má večný život. Dôvod je ten, že strom poznať po ovocí. Jednu vec je však potrebné upresniť: v nesení dobrého ovocia nie sme ešte dokonalí, pokiaľ sme ešte v zemskej tele (očakávame vykúpenie tela a završenie nášho spasenia: Rímskym 8:23). Pravda o nesení ovocia však musí o nás platiť **princiálne** a **preukázateľne**. A navyše musíme neustále vynakladať celé úsilie, aby sme sa o donášanie dobrého ovocia snažili. Veľmi dôrazne nás k tomu pobáda a vedie Božie slovo nasledovným spôsobom:

Starý človek – ukrižovaný a vyzlečený – a predsa ho treba križovať a vyzliekať
Nový človek – oblečený – a predsa ho treba obliekať

Ak sme v Kristovi, tak je náš **starý človek ukrižovaný** (Rímskym 6:6), **starý človek je vyzlečený** (Kolosenkým 3:9). Prečo nás potom Božie slovo inštruuje, ukladá nám za povinnosť, vyzliecť (zložiť) starého človeka (Efezským 4:22)?

„aby ste zložili podľa drevného spôsobu života vo vás vládnutšieho starého človeka, rušiaceho sa v klamných žiadostiach“

Podobne, ak sme v Kristovi, tak **sme zomreli hriechu** (Rímskym 6:2). Prečo nám potom Božie slovo ukladá za povinnosť **nežiť v hriechu** (Rímskym 6:12-13), **mŕtviť hriešne skutky** (Rímskym 8:13, Kolosenkým 3:5)?

Je to preto, že ukrižovanie starého človeka a zomretie hriechu znamená, že bola zničená vláda starého človeka v nás a nadvláda moci hriechu v nás, ale neznamená to, že od znovuzrodenia sme automaticky imúnni voči pôsobeniu starého človeka a hriechu v nás. To je dôvod, prečo musíme vyzliekať starého človeka a mŕtviť hriešne skutky. Od znovuzrodenia máme nielen túto povinnosť, ale aj schopnosť. Starý človek nedokáže vyzliekať starého človeka ani mŕtviť hriešne skutky. Musí sa najprv znova narodiť. Božie dieťa, nové stvorenie je vystrojené Božou mocou, skrze Ducha, ktorý je nám daný, vyzliekať starého človeka a mŕtviť hriešne skutky (mŕtviť skutky tela: Rímskym 8:13, mŕtviť hriešne údy: Kolosenkým 3:5 *„Teda mŕtvite svoje údy, ktoré sú na zemi, smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadosť a lakomstvo, ktoré je modlárstvom.“*).

Podobne, ak sme v Kristovi, máme **oblečeného nového človeka** (Kolosenkým 3:10) máme **oblečeného Krista** (Galatským 3:27), a platí, že **staré pominulo a hľa všetko je nové** (2 Korintským 5:17). Zároveň je nám prikázané obliekať nového človeka, obliekať Krista:

„Aby ste sa obnovili v duchu svojej mysle a obliekli si nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy.“ (Efezským 4:23–24)

„Ale si oblečte Pána Ježiša Krista a nepečujte o telo tak, aby sa v ňom zobúdžali zlé žiadosti.“ (Rímskym 13:14)

„A tak si oblečte ako vyvolení Boží, svätí a milovaní srdečnú sústrasť milosrdnú, dobrotivosť, pokoru, krotkosť, zhovievavosť znášajúc jeden druhého a odpúšťajúc si, keby mal niekto na niekoho žalobu, jako aj Kristus odpustil vám, tak aj vy. Ale nad to nado všetko oblečte si lásku, ktorá je pojivom dokonalosti.“ (Kolosenkým 3:12–14)

„... a všetci, podriaďujúc sa jedni druhým, oblečte sa do pokory...“ (1 Peter 5:5)

„Oblečte si celú zbraň Božiu, aby ste mohli obstáť proti taktike a úskočnosti diablovej.“ (Efez 6:11)

Všetky tieto prikázania o vyzliekaní starého človeka, obliekaní nového človeka, o mŕtvení hriechu, sú opisné inštrukcie a prikázania týkajúce sa donášania dobrého ovocia. To, že sme dobré stromy, sa bude poznať podľa nášho ovocia.

Sekera je priložená

Božie slovo, cez službu Jána Krstiteľa, odhaľuje ešte jednu dôležitú pravdu o stromoch a ich ovocí: *„A už aj je sekera priložená na koreň stromov; každý teda strom, ktorý nenesie dobrého ovocia, sa vytína a hádže na oheň“* (Matúš 3:10). Strom, ktorý nenesie dobré ovocie, je zlý strom a bude vyťatý a spálený. Človek, ktorý nehľadá v trpezlivosti dobrého skutku slávu a česť a neporušiteľnosť (Rímskym 2:7) bude tráviť večnosť v neuhasiteľnom ohni ohnivého jazera. Človek, ktorý nie je spasený, nie je znovuzrodený, bude znášať páľavu Božieho hnevu na veky preč od tvári Pánovej.

Sekera je priložená, ale ešte nezačala. Ešte stále trvá čas milosti, je čas urobiť pokánie a obrátiť sa zo svojej zlej cesty. Ján Krstiteľ pripravoval cestu Pánovi a kázal ľuďom činiť pokánie. Pokánie je nevyhnutné. Pán Ježiš, keď vyučoval svojich poslucháčov o potrebe činiť pokánie, použil aj nasledovné podobenstvo:

A povedal toto podobenstvo: „Niekto mal figovník, zasadený vo svojej vinici. A prišiel hľadajúci na ňom ovocie, ale nenašiel. Vtedy povedal vinárovi: Hľa, toto už po tri roky prichádzam hľadajúci ovocie na tomto figovníku a nenachádzam. Vytni ho; načo ešte i tú zem kazí! A on odpovedal a riekol mu: Pane, ponechaj ho ešte i tento rok, až ho okopem a pohnojím, či by na budúce nedoniesol ovocia; a keď nie, potom ho vytneš“ (Lukáš 13:6-9).

Toto podobenstvo zjavuje, že ešte stále je čas urobiť pokánie, ale tých, ktorí tak neučinia, čaká Boží súd.

*A či pohrdaš bohatstvom jeho dobrotivosti, znášateľnosti a zhovievavosti nevediac,
že ťa dobrota Božia vedie ku pokániu?
(Rímskym 2:4)*

Peter Vajda